

Till Södermanlands lantbruk och landsbygd | Nr 4 - 2022

Ledare

Välkommen till årets sista upplaga av Aktiv Landsbygd!

År 2023 förnyas jordbrukspolitiken i Sverige och resten av EU med ett nytt ramprogram för jordbrukspolitiken (CAP). Programmet gäller under åren 2023–2027 och betonar särskilt vikten av konkurrenskraftiga jordbruksföretag samt jordbrukets miljö- och hållbarhetsaspekter.

De tio målen för jordbrukspolitiken är att garantera lantbrukarna en skälig inkomst, att öka jordbrukets konkurrenskraft, att förbättra böndernas ställning i livsmedelskedjan, att skydda folkhälsan och matens kvalitet, att stödja generationsskiften, att främja kunskapsöverföring och innovation, att bidra till en levande landsbygd, samt mer övergripande att vårda miljön, att bevara landskap och biologisk mångfald samt att motverka klimatförändringen och klimatanpassa jordbruket.

Vikten av att Sverige har lönsamma jordbruksföretag kan knappast överskattas. Sverige behöver kunna säkra goda livsmedel och livsmedelstransporter i såväl fredstider, med tilltagande globalisering, som i orostider med handelsblockader, konflikter och krig i vårt närområde. Södermanlands län har genom sina bördiga jordar ett särskilt ansvar i detta sammanhang.

Som flera säkert känner till godkändes Sveriges strategiska plan för CAP under november månad och arbetet vidare med denna pågår för fullt på landets länsstyrelser. I den nya strategiska planen fastställs Sveriges långsiktiga åtaganden och prioriteringar. Det innebär att du som jordbrukare får relativt goda möjligheter att långsiktigt planera din jordbruksproduktion. I den strategiska planen framgår exempelvis vilka stöd och ersättningar som betalas ut till dig som företagare.

I detta nummer kan du läsa mer om nämnda arbete och en rad andra aktiviteter som pågår i vårt län. Och sist men inte minst.

Vi önskar er alla en god jul och ett gott nytt år!

Nyköping 16 december

Christopher Lagerqvist

Landsbygdsdirektör

Christopher Lagerqvist, Chef för landsbygdsavdelningen
christopher.lagerqvist@lansstyrelsen.se

Förändringar av jordbrukarstöden 2023

Det blir en del förändringar i stödsystemet nästa år men det mesta kommer ändå att vara sig likt. Målet för politiken är att ge en motståndskraftig levande landsbygd som tryggar livsmedelsförsörjningen och bidrar med miljö- och klimatnytta. Läs mer om [Jordbruksverkets information om stöden 2023-2027](#)

Några viktiga skillnader

- Systemet med stödrätter tas bort.
- Tvärvillkoren byter namn till grundvillkor och får lite annat innehåll.
- Kopplingen till CDB tas bort men några miljörelaterade krav läggs till. Bland annat kommer delar av villkoren i förgröningsstödet vara inbakade i grundvillkoren.
- Förgröningsstödet kommer att tas bort.

Mer information finns här: [Jordbruksverkets information om grundvillkoren](#)

Även vallstödet kommer att tas bort. Du som har ett pågående åtagande kommer kunna söka utbetalt de kvarvarande åren i ditt åtagande men man kan inte längre söka nya åtaganden.

De flesta övriga åtaganden avslutas i förtid eftersom det kommer finnas liknande ersättningar nästa programperiod. Vid SAM 2023 kan du istället söka ersättning enligt det nya systemet. Läs mer om ersättningen för betesmarker nedan.

Betesmarker 2023 – hur kommer ersättningen fungera?

Länsstyrelsen kommer under vintern att avsluta alla befintliga betes- och slätteråtaganden. Programperioden är slut och du får istället söka åtagande och stöd enligt de nya reglerna.

Sök nytt åtagande i SAM 2023

Om du vill fortsätta att söka stöd för skötsel av betesmarker och slätterängar ska du söka ett nytt åtagande i SAM 2023. Det ska du göra även om du inte hunnit få ditt beslutsbrev ännu.

Förändringar och likheter

Markerna kommer fortfarande få olika ersättning beroende på sin klassning. Bedömningsgrunderna är likadana. Om du har mark med särskilda värden idag kommer den fortsätta ha den högre klassningen så länge markens värden finns kvar. Delar av ersättningen kommer dessutom att höjas.

För marker med särskilda värden har länsstyrelsen tidigare bestämt specifika villkor för varje enskild mark, och sammanställt dem i det som heter åtagandeplan. Från 2023 kommer det bara finnas generella villkor kvar. De generella villkoren är likadana för alla marker av samma typ.

Du behöver själv avgöra hur du ska sköta marken för att bevara markens värden. Om du är osäker finns möjlighet att få rådgivning.

Jordbruksverkets information om det nya betesstödet hittar du [här](#).

Jordbruksverket och Länsstyrelserna kommer att gå ut med mer information längre fram.

Ny jordbrukspolitik 2023-2027

År 2023 förnyas jordbrukspolitiken i Sverige och resten av EU. Den nya gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) har fokus på miljö och hållbarhet och att vi får konkurrenskraftiga företag som kan se till att vi har mat på borden.

Stöd som förlängs under 2023

Vissa stöd inom landsbygdsprogrammet och vissa miljöinvesteringar som inte ingår i nästa programperiod förlängs och går att söka fram till 31 december 2023

De här stöden från förra perioden går att söka i vårt län under 2023:

- Miljöinvestering för rovdjursstängsel
- Miljöinvestering för engångsröjning av betesmark
- Investeringsstöd för utveckling av natur- och kulturmiljöer

OBS!

Om du har blivit beviljad stöd, men vet att du inte kommer att genomföra investeringen, kontakta länsstyrelsen snarast. Kontakta oss på landbygdsstod.sodermanland@lansstyrelse.se Ange namn och vilket journalnummer det gäller.

Läs mer om den nya jordbrukspolitiken och vilka stöd som ingår på [Jordbruksverkets webbplats](#)

Djur & livsmedel

Nya restriktioner för att minska risken för fågelinfluensa

Vi har nu kommit in i en kritisk tid för spridningen av fågelinfluensa. Sedan 16 november ingår Södermanland i ett så kallat högriskområde för fågelinfluensa. Det innebär restriktioner för dig som håller fåglar i länet. Syftet med restriktionerna är att minska risken för smittspridning av fågelinfluensa från vilda fåglar till fjäderfän och andra fåglar som hålls i fångenskap.

Restriktionerna innebär bland annat att allt kommersiellt fjäderfä ska hållas inomhus och att hobbyhöns ska hållas inhägnade och inte längre får gå fritt ute. Fåglar som får hållas inhägnade utomhus ska få mat och vatten inomhus eller under tak. Utställningar, tävlingar, marknader och liknande där fåglar sammanförs är förbjudna.

Det finns flera andra restriktioner och också undantag för vissa typer av fåglar. Alla som har fåglar bör bekanta sig med restriktionerna på Jordbruksverkets webbsida och följa dem, för att minska risken för smittspridning till tamfågel.

Restriktionerna kan förväntas gälla under hela vinterhalvåret och in på våren 2023. Förra säsongen hävdades de den 29 april.

Viruset cirkulerar bland vilda fåglar och som djurhållare måste man arbeta förebyggande för att skydda sina fåglar. Det är mycket viktigt att förhindra kontakt med vilda fåglar och minimera risken för indirekt kontakt med vilda fåglar och deras fjädrar och avföring. Ser man tecken på sjukdom i besättningen, ska veterinär kontaktas skyndsamt.

Läs mer om restriktionerna och förebyggande smittskyddsåtgärder på jordbruksverket

[Jordbruksverkets information om restriktionerna](#)

[Jordbruksverkets råd om förebyggande smittskyddsåtgärder](#)

Kom ihåg – registrera din katt hos Jordbruksverket efter årsskiftet!

Från 2023 ska alla katter vara registrerade i Jordbruksverkets register. Det gäller även om katten redan är registrerad i ett frivilligt register. När din katt är id-märkt och registrerad blir det lättare att återförena er om den springer bort.

Jordbruksverkets kattregister öppnar den 2 januari 2023. Så här gör du när du ska registrera din katt:

- Logga in med BankID i e-tjänsten på Jordbruksverkets webbplats.
- Betala med Swish eller kort. Registreringen kostar 40 kronor.
- Om du inte vill eller kan använda e-tjänsten kan du använda en blankett, som du laddar ner och skriver ut från vår webbplats. Den registreringen kostar 100 kronor och du betalar med faktura.

Kravet på märkning och registrering gäller katter födda 2008 och framåt. Kattungar ska vara märkta och registrerade senast vid fyra månaders ålder.

Tänk på att spara chipnummer och märkarens namn. Du behöver de uppgifterna när du ska registrera din katt.

För mer information besök [Märka och registrera katter - Jordbruksverket.se](#)

Nya moduler inom Greppa Näringen - Rådgivning om miljövänlig hästhållning och biologisk mångfald i åkerlandskapet

Startbesök miljövänlig hästhållning

Har du minst 15 hästar på ett lantbruksföretag och vill lära dig mer om hur hästarna påverkar miljön och vilka åtgärder som kan göras? Då är den här kostnadsfria rådgivningen för dig.

Vid besöket diskuterar du och rådgivaren hur dina hästar påverkar miljön. Du får tips om vad du kan förbättra, exempelvis att minska förlusterna av näring till vatten och luft. Du får även hjälp att beräkna näringsinnehållet i stallgödsel mer träffsäkert, vilket ger ett bättre underlag för en anpassad gödsling.

Rådgivningen kan hjälpa dig att:

- förbättra utomhusmiljön för dina hästar
- minimera till exempel upptrampade hagars påverkan på vattenmiljön
- skapa bra rutiner för att utfodra och mocka
- minska näringsläckage till sjöar vattendrag minska utsläpp av växthusgaser

Rådgivningen utförs av Växa Sverige, kontaktperson [Sofia Werner Hallgren](#) och Ludvig&Co, kontaktperson [Maria Ivarsson Schartau](#).

[Läs mer om modulen på Greppa Näringens webbplats.](#)

Biologisk mångfald i åkerlandskapet

Är du intresserad av hur biologisk mångfald i åkerlandskapet kan bidra i din produktion av livsmedel? Är du rådgivningsmedlem (se nedan) i Greppa näringen? Då passar den här kostnadsfria rådgivningen dig.

Du får lära dig mer om hur pollinerande insekter, nyttodjur, fåglar, vilt och växters effekter kan gynna den biologiska mångfalden. Utifrån de förutsättningar som finns i landskapet på din gård, diskuterar du och din rådgivare kostnader, ditt personliga intresse och effekter av olika åtgärder. Du får hjälp att se vilka resurser du har idag som gynnar den biologiska mångfalden, men också vad du kan göra ytterligare i landskapet på din gård. Exempelvis välja passande fröblandningar till blommande kantzoner eller anlägga en skalbaggsås.

Rådgivningen kan hjälpa dig att:

- gynna pollinerande insekter som förbättrar pollineringen
- få högre skörd av grödor som klöverfrö, oljeväxter, åkerbönor, jordgubbar och äpplen
- veta vad du ska göra för att få fler nyttodjur och därmed minska trycket från skadeinsekter
- veta hur du får fler fåglar att trivas på din gård och öka gårdens tillgång på jaktbart vilt

Rådgivningen utförs av Växa Sverige, kontaktperson [Sofia Werner Hallgren](#).

[Läs mer om modulen på Greppa Näringens webbplats.](#) [Här](#) hittar du även en film om denna och andra moduler inom Greppa.

Bli medlem i Greppa Näringen

Om du har 15 hästar på jordbruksföretag eller minst 50 hektar och/eller 25 djurenheter så kan du bli rådgivningsmedlem hos Greppa Näringen. Fyll i och skicka in blanketten som finns på [Länsstyrelsen Södermanlands webbplats](#). Sök på Greppa Näringen.

IT-medlem

Uppfyller du inte kraven för att bli rådgivningsmedlem, men vill ta del av information och råd och använda tjänster för till exempel beräkning av näring i stallgödsel? Då kan du bli IT-medlem och få tillgång till olika tjänster på [Greppa Näringens webbplats](#). Även då fyller du i blanketten som finns på Länsstyrelsen Södermanlands webbplats.

Om du har frågor eller vill veta mer om medlemskap, kontakta Klas Fredriksson Länsstyrelsen Södermanland:
klas.fredriksson@lansstyrelsen.se Telefon 010-223 43 84

Behörighetskurser kemiska växtskyddsmedel

Behöver du förnya din behörighet?

Vidareutbildning med inriktning jordbruk i Södermanlands län 2023 blir:

27 februari i Nyköping

28 februari i Eskilstuna

16 mars i Nyköping

Gå in och anmäl dig här. Sök under **Öppen katalog**. Du loggar in med ditt bank-id. För kommande grundkurser, se bifogad översikt.

 [behörighetskurser 2023.pdf](#)

Om din behörighet går ut 2023-05-31 och du i januari 2023 ännu inte fått någon kallelse bör du kontakta länsstyrelsen så fort som möjligt.

Kommande aktiviteter i Länsstyrelsens kalender

23 Jan

Beskärning av fruktträd på svagväxande grundstam

Tid 17.00-20.00

Plats: Digitalt via Google Meet

26 Jan

Grundkurs jordbearbetning

Tid 8.30- 15.00

Plats: Stensunds folkhögskola Trosa

27 Jan

Beskärning av fruktträd på svagväxande grundstam

Tid 10.00-15.00

Plats: Valinge gård utanför Jönåker

15 Feb

Webbinarium Hälsa och tillväxt i dikalvsproduktionen

Tid 18.00- 20.30

Plats: Digitalt

17 Mars

Webbinarium Betesplanering för dikor och ungnöt

Tid 18.00- 20.30

Plats: Digitalt

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsens växel 010-223 40 00

Jordbrukarstöd/SAMinternet 0771-67 00 00

Djurskydd jourtelefon 010-223 41 50

Rovdjur jourtelefon 010-223 41 80

Rovdjursobservationer www.skandobs.se

Landsbygdsdirektör, chef, avdelningen för landsbygd Christopher Lagerqvist

Jordbrukarstöd Jenny Askenfelt, Adam

Förprovning av djurstallar Caroline Fredriksson, Malin Nilsson

Djurskydd Ulrike Segerström, Kim Björk, Kristina Holmström, Monica Ängelhult, Ellinore Borgenvall, Elin Ehrén, Jennie Eklund, Anna Anderberg, Anna Forsberg

Våra e-postadresser

Adobati, Christina Erdtman Johansson,
Christer Fredriksson, Bodil Hahn, Helena
Larsson, Alec Lundström, Anton Svedén,
Martin Tärning

Landsbygdsutveckling Malin Almquist, Pia
Holmberg, Klas Fredriksson, Tove Lund, Malin
Nilsson, Helena Söderlund, Viktor Eriksson,
Monika Pettersson, Åsa Kuhlau

Jakt och viltförvaltning Jan-Erik Dalmo,
Johanna Thelin, Viktor Persson, Markus
Södling

Livsmedelsstrategin
Emma Vogel

Veterinära frågor Marie Nykvist, Christina
Nyman

Fiske och vattenbruk
Ludwig Nilsson

fornamn.efternamn@lansstyrelsen.se
Undantag från principen kan förekomma då
den är gemensam för hela landet.

Avdelningen för landsbygd Besöksadress:
Stora Torget Nyköping Postadress: 611 86
Nyköping

**Brev som gäller jordbrukarstöd (SAM-
ansökan) ska skickas till:** Länsstyrelsen i
Södermanlands län, FE 13, Box 204, 826 25
Söderhamn

**Brev som gäller projekt- och företagsstöd
samt miljöinvesteringar ska skickas till:**
Länsstyrelsen i Södermanlands län, FE 34,
Box 204, 826 25 Söderhamn

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Besöksadress: Stora Torget 13
Postadress: 611 86 Nyköping

Telefon: 010-223 30 00 (växel)
E-post: sodermanland@lansstyrelsen.se
Webbplats: lansstyrelsen.se/sodermanland

Följ oss

[Dela utskicket](#) | [Integritetspolicy](#) | [Avregistrera](#)